

OVERRÆKKELSESTALE:

CB: Så er det næsten ved at være tid til at løfte sløret for årets stafetmodtager... Men vi holder lige spændingen et par minutter mere.

AK: For på en valgdag som denne er det vigtigt at bruge vores stemme, hvis vi kan. Der er meget at krydse fingre for, meget at kæmpe imod med vores kryds. Vi står overfor nogle – for vores samfund og for os selv – definerende valg. For nu og for i morgen. Det kræver mod til at sige fra og vælge til. Det kræver, at vi som individer tager ansvar for, hvilken retning vi vil have vores samfund til at gå i.

CB: Hvis vi som mennesker skal tage disse valg, skal vi have et fundament at stå på. Vi skal have en basis at tage valget ud fra – og det kræver viden, kritisk tænkning og refleksion – alt sammen noget, der kommer med uddannelse, erfaring og mod.

AK: Ebbe Kløvedal Reichs Demokratistafet handler netop om disse ting. Hvis vi ser på de journalister, ledere og samfundsdebattører, der har stået her før os, så kendetegner det stafetten, at den går fra hånd til hånd mellem mennesker, der stiller spørgsmål, skubber til debatten og stikker snuden frem. Vi har i det forgangne år forsøgt at sætte gang i samtalerne i vores "køkkener" i Aalborg med et nyt koncept - Kolonikøkkenet. Her har vi lagt op til – igennem mad, menneskemøder og vidensdeling – at vi ser på vores fælles fortid igennem koloniseringens eftervirkninger. Vi inviteret "de andre" i vores samfund indenfor, så vi kan høre, hvordan vores fælles fortid påvirker deres nutid og måske fremtid. Som noget helt nyt for os, har vi i den forløbne sæson bragt os selv og vores egne lande i spil, således at Danmark mødte Grønland og Færøerne og Portugal skulle samarbejde med Mozambique og Brasilien.

CB: Det blev til nogle spændende møder i Folkekirkens Hus i Aalborg. Og der kom mange nye tanker frem. Om hvordan vi ser os selv i dag, og hvordan fortiden påvirker synet på os og andre. Hvordan vi formes – dels ud fra vores baggrunde – men også ud fra hvordan vi mødes af vores verdener nu. Møderne har været specielle for os som individer. Fordi vi selv var med som ambassadører og dermed direkte mødte de "andre", men også fordi vi ved (vil) at deltage som ambassadører – deltage aktivt – blev tvunget (tvunget) til at tage stilling og stikke snuden frem med vores egne meninger. Vi har bedt (bét) andre om at gøre dette i tre år nu, men vi har holdt os selv tilbage i vores værtinderoller indtil nu.

AK: At stikke snuden frem og blande sig i debatten har sine omkostninger. Det har det altid, når man har en mening. Det ved vi, og det ved den kommende stafetmodtager også. Måske alt for godt. For debatten, der er gået forud for det folketingsvalg, vi skal stemme til i dag, og som fortsætter rundt om i Danmark, er polariseret. Alt kan politiseres, og meget bliver det. Også selv om, at vi selv opfatter vores handlinger som ligetil og det helt naturlige – det mest menneskelige – at gøre. Men i andres øjne vil vores aktioner været politisk motiverede og en indblanding i "deres" arbejdsområde. I en tid med polarisering bliver alt til et valg, og vi skal dagligt tage stilling – også uden at sætte krydser. Vi skal tage ansvar, og med ekstrem højredrejning og racisme på den politiske scene er det vigtigt, at vi alle vælger. At vi alle tør sige fra – og til.

CB: Den næste modtager af Ebbe Kløvedal Reichs (**reiks**) Demokratistafet har i den grad (**grál**) turdet (**tured**) tage stilling og sige fra. Når man gør det, kan man risikere at få nogle hug (**huk**) i det offentlige rum. Det kan blive personligt, for ved at stikke snuden frem, bliver man en del af "sagen". Man bliver måske endog (**enoog**) synonym med sagen. Bliver holdt ansvarlig for "sagen". Og selv om man tror på det, man (mán) kæmper for - så kan det være hårdt.

AK: Det offentlige rum er en boksearena for udeforstående, men alligevel blev modtageren af stafetten i ringen og kæmpede for det, der er rigtigt – nemlig at give de mest udsatte børn retten til uddannelse. Og kampen har ikke handlet om lige præcis dé børn, men om deres menneskeret. Vores stafetmodtager blandede sig, fordi sagen landende tæt på; fordi den er principiel; og for fordi vedkommende også ved, at uddannelse er vejen til et bedre liv for børn, lige meget hvor deres liv kommer til at udspille sig.

CB: Når vi som mennesker bevæger os igennem livet, ved vi sjældent, hvad der ligger forude – og heldigvis for dét ind imellem ☺ Vi tror heller ikke, modtageren af Ebbe Kløvedal Reichs Demokratistafet vidste, hvor meget opmærksomhed og omtale hans aktioner ville få fra starten. Da han bare sagde ja til at give uddannelse. At give viden, at give basis (**bésis**) til et bedre liv.

AK: Men han har fundet ud af det på den hårde måde i det forgange år, og den måde han har taklet det på, argumenteret for sine overbevisninger og talt imod en stadig hårdere tone overfor "de andre" i Danmark, er noget vi som grundlæggere af Verdenskøkkenet har den største respekt for. For os er fællesskabet og kendskabet til hinanden det vigtigste, og det har han støttet op om – som både menneske og leder.

AK: Han har talt imod hadet og snævertsynetheden, imod systemet og den herskende politiske diskurs. I forløbet har han taget sine kolleger og alle dem omkring sig med – ikke mindst de unge, og det ser vi to herfra, som noget af det vigtigste, han har givet til samfundet. For han har bundet det lokale og globale sammen. Han har highlighted systemets paradokser og fejl, og han har taget de unge i livets skole. Undervejs har han aktiveret og mobiliseret en ny generation, som fra nu af vil vide, at de må, skal og ikke mindst **kan** agere, selv når de står overfor en stærk offentlig opinion og modstand mod deres gerninger. De har set, hvor meget en tro på, en sans eller fornemmelse for rigtigt og forkert kan flytte, og de kan gå videre ud i livet med den vigtigste lektie - nemlig at vi alle kan gøre en forskel. Vi skal bare turde, vi skal ville, og vi skal have troen på, at det kan flytte bjerge.

CB: HENRIK VESTERGAARD STOCKHOLM – rektor på Nyborg Gymnasium - du har flyttet bjerge for en somalisk familie det sidste år. Du har flyttet bjerge i den offentlige debat, og du har flyttet bjerge hos dem omkring dig. Du har givet dine elever (eléver), kolleger og alle omkring dig muligheden for at lære – om medmenneskelighed, om at turde sige (si) sin mening og ikke mindst stå ved den, når samfundet og politikerne hænger én ud. Vi er så glade for og stolte over, at det er dig, vi i dag kan give stafetten videre til. STORT TILLYKKE med den.